

reportatge

Una dotzena d'equips disputen un campionat que reuneix al voltant dels camps famílies senceres a la recerca de lleure i distracció.

ENTRE L'OCI I LA NOSTÀLGIA

LA LLIGA DE FUTBOL LLATINA DE GIRONA

JOSEP PASTELLS > TEXT

TONI VILCHES > FOTOS

El camp de futbol Fèlix Farró del parc de la Devesa de Girona és un dels escenaris habituals de la lliga que des de fa uns anys disputen una dotzena d'equips formats majoritàriament per jugadors sud-americans, la gran majoria hondurenys. Quasi cada cap de setmana, els partits reuneixen al voltant del camp famílies senceres que utilitzen aquest escenari com a punt de trobada i demostren que, més enllà de la seva dimensió esportiva, el campionat és un esdeveniment lúdic i social que els permet combatre la solitud i la nostàlgia.

>> *Un davanter remata de cap, amb el porter superat, davant l'expectació de la majoria del públic.*

El desarrelament, la sensació de no acabar de pertànyer a la comunitat on vius, és una de les majors dificultats amb què es troben els immigrants. De vegades l'exclusió pot ser voluntària o motivada per uns costums radicalment diferents als del país d'acollida, però en altres ocasions obeeix a un rebuig més o menys dissimulat que, en determinades circumstàncies, es podria atribuir al racisme o la xenofòbia. Tot i que aquests fenòmens no deixen de ser minoritaris, seria molt agosarat afirmar que els protagonistes d'aquest reportatge no són víctimes de cap mena d'exclusió. Tampoc no es pot dir categòricament que els ajudi a integrar-se a la nostra societat —amb ben poques excepcions, sempre s'ajunten amb gent del seu mateix país—, però és innegable que formen part del nostre paisatge humà i que, amb la seva energia i ganes de passar-

s'ho bé, han revitalitzat una sèrie d'espais que abans estaven infrautilitzats.

Bona part dels sud-americans que resideixen a les comarques gironines tendeixen a reunir-se el cap de setmana en zones públiques que, durant unes hores, es transformen en un indret perfecte per a la sociabilitat i la creació d'ambients propis. Són terrenys oberts a la conversa, a la música, als jocs i, per descomptat, a l'esport; parcel·les a l'aire lliure que els aproximen simbòlicament als llocs d'origen que troben a faltar i que adquireixen un valor afectiu en convertir-se en un espai privilegiat per formar grups socials de referència. El fet que els hondurenys siguin els grans

dominadors d'aquests territoris no ha d'estranyar-nos gens si tenim en compte que, ara mateix, a Girona n'hi ha gairebé tres mil, que representen el 15 % dels estrangers residents a la ciutat.

I una de les grans passions dels hondurenys, dels *catrachos*, és el futbol. Tres anys enrere, el periodista Pedro Membreño va publicar al diari *El Herald* una crònica on afirmava que «el camp de la Devesa s'ha convertit en una seu on la majoria dels hondurenys que viuen a Girona i Salt poden concentrar-se diumenge rere diumenge». També destacava que «el futbol ha contribuït a unir més la comunitat d'hondurenys i s'ha convertit en la passió de nens i nenes, joves i adults».

Un partit qualsevol

Dissabte a la tarda. El partit encara no ha començat, però ja fa unes quantes hores que jugadors i espectadors pul-lulen pels voltants del camp. És juny

Es reuneixen el cap de setmana en zones públiques que es transformen en un indret perfecte per a la sociabilitat

>> La lluita per la pilota ofereix de vegades instantànies més pròpies del kick boxing.

i fa molta calor. Per sort, els plàtans proporcionen bones ombres. I l'aigua és quasi tan abundant com les ganes d'esbargir-se d'unes persones que durant la resta de la setmana es troben sotmeses a unes obligacions que no tenen res a veure amb el joc, amb l'espectacle que és a punt d'iniciar-se. Això explica els somriures, l'alegria que domina la majoria dels rostres. Una dona asseguda en una cadira de balca beu a galet d'una garrafa de cinc litres mentre la seva parella, amb un cor travessat per una fletxa tatuat al pit, acaricia una pilota de futbol. Un nen d'uns dotze anys amb auriculars a l'orella pedaleja a tot drap amb una bici que en fa tres com ell. Un grup de nenes més petites juguen amb pals i una pilota de plàstic. Tothom sembla aliè al partit, però tothom n'està pendent. Els jugadors comencen a escalfar. Primer lentament i al cap d'uns minuts amb més intensitat. Al cap de poc, els entrenadors donen les últimes

instruccions. D'aquí a un moment, la pilota serà la gran protagonista.

Tots dos equips es disposen en formació de combat. Onze contra onze. Els ulls de la majoria dels jugadors desprenen espurnes d'excitació, un desig de lluita que d'aquí a ben poc serà satisfet. El públic reordena la seva situació al voltant del camp. Homes i dones, nens i nenes, s'asseuen en cadires i tamborets o als petits desnivells del terreny. Alguns es queden drets, atents al que succeeix sobre el terreny de joc, i d'altres, una minoria, ni tan

**Onze contra onze.
Els ulls de la majoria dels jugadors desprenen espurnes d'excitació, un desig de lluita que d'aquí a ben poc serà satisfet**

sols són conscients que l'àrbitre és a punt de xiular l'inici del partit. Quan ho fa, vint-i-tres homes fets i drets comencen a moure's sobre el camp de terra amb les botes de tacs. És el gran moment, és el seu moment.

De seguida es fa palès que no només vibren els jugadors: bona part del públic té ganes de cridar o blasmar els adversaris. Cada espectador és en si mateix un espectacle de gestos i emocions. Els jugadors, naturalment, intenten demostrar la seva competència sobre el camp. La majoria es deixen dur pels hàbits i automatismes, però sempre n'hi ha algun que, en un moment d'inspiració, corre o salta o xuta a la recerca d'una troballa, d'una obra d'art que provoqui l'admiració del públic i els companys, potser fins i tot dels rivals. Al cap de mitja hora, però, el marcador no s'ha mogut i comença a sentir-se més d'un crit i algun insult. Ja ho diuen, que el futbol té un paper catàrtic, que cada partit és una aven-

>> Un grup de jugadors i la parella d'un d'ells després de ser desallotjats del camp de la Devesa.

tura i fins i tot en el camp aficionat tot va molt més enllà de les ganes de descarregar l'adrenalina i l'estrès. És clar que no tothom està pendent del dramatisme del joc. La majoria l'observen amb atenció, sí, però altres xerren de manera distesa sense mirar el camp, i és fàcil advertir en més d'una mirada la coqueteria pròpia de l'adolescència, aquella barreja de desvergonyiment i tímida que caracteritza els humans quan es revolucionen les hormones.

Sobre el camp, els contendents arriben a la mitja part amb taules. Molts ho aprofiten per menjar un entrepà. Un nen de set o vuit anys amb el tors nu salta al terreny de joc i xuta una pilota amb molt d'estil, acompanyant el moviment amb els braços completament estesos, com un ballarí. L'impacte de la pilota amb la xarxa desperta l'entusiasme general. La seva mare l'aplaudeix amb la mirada plena d'orgull. Immediatament després, vuit o nou nens més comencen a xutar pilotes com si els hi

anés la vida. Els aplaudiments es multipliquen. L'ambient festiu contrasta amb la gravetat que es percep als ulls dels jugadors quan tornen al camp. La importància dels punts en joc accelera els moviments i en reforça la intensitat. No és moment de fer concessions. Una bota frega la cara d'un rival sense que l'àrbitre s'immuti. Dos adversaris es disputen una pilota aèria amb els ulls tancats. Un davanter especialment fornit intenta un remat impossible. La tensió es trasllada del camp al públic. Queixes contra un migcampista que no dribla ningú ni per casualitat, retrets a l'entre-

La importància dels punts en joc accelera els moviments i en reforça la intensitat. No és moment de fer concessions

nador per no canviar-lo, intercanvi de crits amb els seguidors de l'altre equip... Deixant de banda que no hi ha gespa, ni graderies, ni milers d'espectadors, podria ser qualsevol camp de primera divisió. Però és el Fèlix Farró de la Devesa. És un partit més de la Lliga de Futbol Llatina de Girona i, pel que sembla, o molt canvien les coses o ningú tornarà content cap a casa.

Quan ja falta ben poc pel final, el migcampista que no driblava ningú ni per casualitat desborda tres rivals amb una velocitat sorprenent i es planta tot sol davant la porteria contrària. La cridòria és tan gran que sembla impossible que no es desconcentri. Quan es troba al punt de penal xuta amb totes les seves forces, amb tanta ràbia que sembla que qui xuti sigui l'escorpí que du tatuat al bessó dret. Gol. Els mateixos que abans l'escridassaven l'aplaudeixen fins a desgastar-se les mans. El porter s'aixeca ple de pols. Bufa resignat. Els companys del migcampista

>> Molts espectadors aprofiten les mitges parts per xerrar o menjar-se un entrepà.

amb cames d'escorpi li salten a sobre mentre els rivals s'ho miren amb els braços abaixats. Pocs segons després l'àrbitre xiula el final del partit.

Lliga llarga i accidentada

La Lliga de Futbol Llatina de Girona es disputa des de fa onze anys, al llarg dels quals ha rebut diverses denominacions. La temporada passada van competir-hi dotze equips: vuit hondurenys, dos equatorians, un peruà i un bolivià. Després d'una lliga de dues voltes, es classificaven set equips per a la següent ronda. El primer obtenia un bitllet directe per a la semifinal i els altres sis havien de guanyar-se les tres places restants en un hexagonal.

La lliga va ser especialment llarga i accidentada. Els problemes per trobar camps on jugar o, més ben dit, les dificultats per mantenir-s'hi, van provocar l'ajornament de més d'un partit, fins al punt que els responsables de la LFL

van arribar a plantejar-se la possibilitat de deixar-ho córrer. El llavors president de la lliga, Marvin Adonay, va declarar que «mai no havíem viscut una situació semblant. En algun moment hem pensat a abandonar i que cadascú faci el que pugui, però de moment anem aconseguint camp». I és que després d'haver de marxar del camp de la Creueta (l'Ajuntament de Quart els va barrar l'entrada) i ser desallotjats en més d'una ocasió del de la Devesa, van haver d'intensificar les gestions per jugar uns quants partits a Germans Sàbat i, posteriorment, a Salt. L'entrenador del Cobras, Jimmy Elvir, sosté que el tan-

cament del camp de la Creueta va ser provocat per les pressions dels veïns a l'Ajuntament, que va decidir no renovar la concessió que els permetia disputar-hi els partits. En el cas de la Devesa, la Policia Local els va fer fora al·legant que no tenien permís per disputar tornejos. «No entenc per què ens tracten així», lamentava Adonay. «Si el camp està lliure no sé per què no podem fer-lo servir. No els interessa ajudar-nos i, a més, juguen amb les il·lusions dels equips i de molta gent». Malgrat tot, la lliga no es va arribar a suspendre. El primer d'octubre de l'any passat, amb un retard de més de tres mesos sobre el calendari previst, el Catrachos va imposar-se al Cobras en la final disputada, i disputadíssima, a Salt. Uns mesos després, tot sembla indicar que la nova temporada es podrà dur a terme sense tants entrebancs com l'anterior. De moment, la pilota torna a ser protagonista al camp de la Devesa.

Josep Pastells és escriptor.

La Lliga de Futbol Llatina de Girona es disputa des de fa onze anys, al llarg dels quals ha rebut diverses denominacions